

Föreningen säkerhet genom nödbelysning
www.nodbelysning.nu

Försäkringsförbundet
www.forsakringsforbundet.com

Räddningsverket
www.srv.se

SABO-företagen
www.sabo.se

SOS - alarm
www.sosalarm.se

Sprinklerfrämjandet
www.sprinklerframjandet.se

Swelarm
www.swelarm.com

Svenska Brandförsvarsföreningen
www.svbf.se

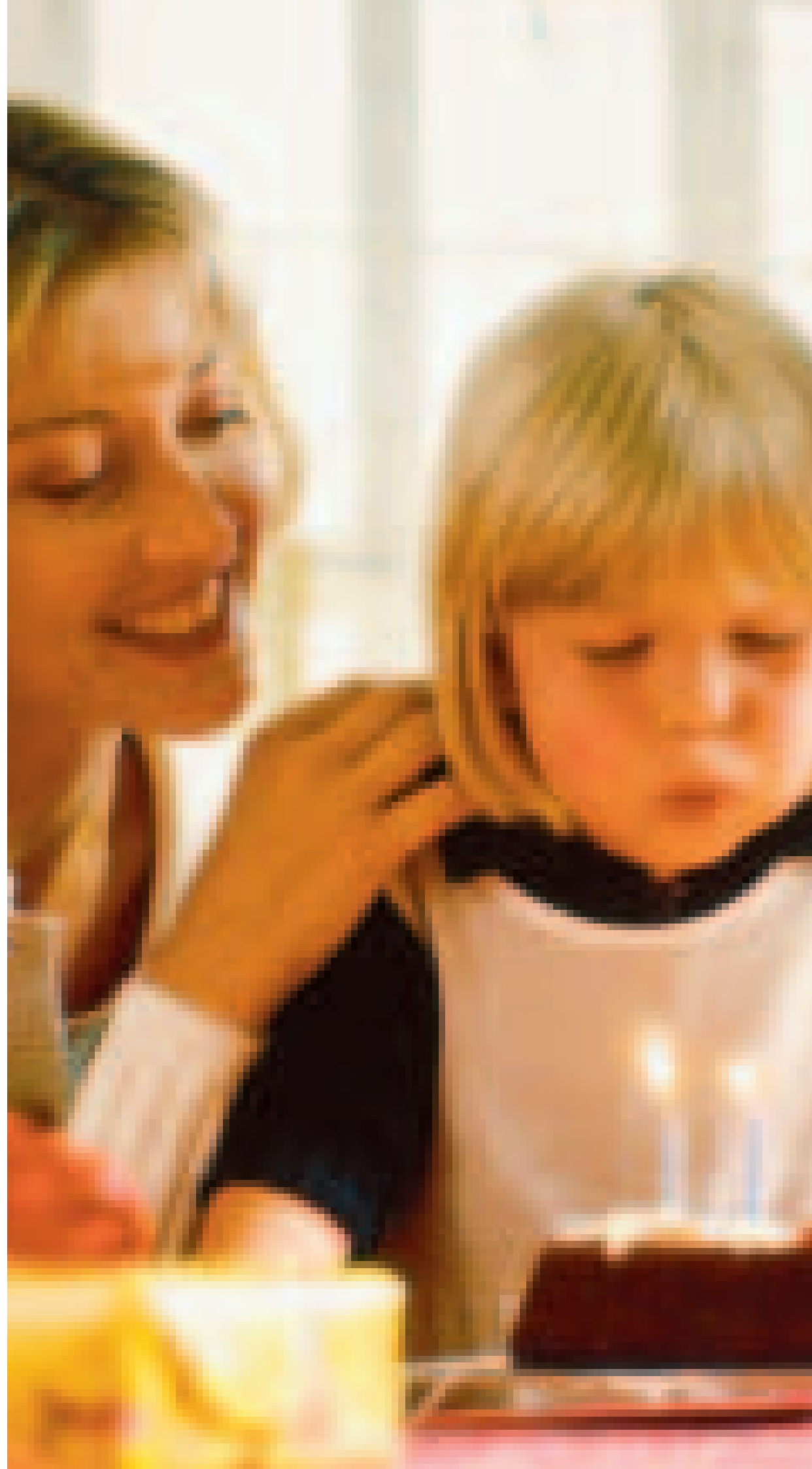
Svenska Brandskyddsföretag
sbgsab@yahoo.se

Svenska Kommunförbundet
www.svekom.se

Samordnat program för

bättre brandskydd

i Sverige 2002-2005

Novemberrörelsen

Gemensam vilja och ambition

Inledning

Detta samordnade program är resultatet av en gemensam vilja och ambition från Novemberrörelsens ingående organisationer att ta ett samlat grepp för bättre brandskydd i Sverige.

De samverkande organisationerna är:

- Föreningen säkerhet genom nödbelysning
- SOS-alarm AB
- Sprinklerfrämjandet
- Räddningsverket
- Swelarm
- Svenska Brandförsvarsföreningen
- Svenska Brandskydds företag
- Svenska Kommunförbundet
- SABO-företagen
- Försäkringsförbundet

Huvudtanken med programmet är att samverka för ett bättre brandskydd i Sverige genom att:

- bygga nätverk mellan olika branscher och organisationer
- visa vikten av och möjligheterna med ett aktivt och systematiskt brandskyddsarbete
- skapa insikt och kunskap om brandrisker och var ansvaret ligger för att hantera dem
- skapa gemensamma riktlinjer och tolkningar för ett samordnat brandskyddsarbete

Bakgrund

Av tradition har den allmänna inställningen varit att samhället skall klara av att begränsa och släcka de bränder som uppstår. Idag tydliggörs den enskildes ansvar samtidigt som myndigheters regelverk går från detaljkrav till funktionskrav. För att den enskilde ska kunna skapa ett brandskydd anpassat till sin verksamhet och samtidigt känna ansvar för det måste han ha kunskap och insikt om risker och möjligheter till att hantera dessa.

I Sverige inträffar dagligen olyckor av olika slag som leder till dödsfall och skador som kostar samhället och den enskilde stora belopp. Bland alla olyckor är brand ett allvarligt problem. Någon organiserad verksamhet mot brand har inte förekommit i landet sedan andra världskriget, men behovet av samordnade aktiva åtgärder för ett bättre brandskydd är stort.

Fyra av fem bränder/tillbud anses bero på den ”männliga faktorn”, allt ifrån okunskap och slarv till anlagd brand. Antal bränder skulle alltså i stor utsträckning kunna påverkas genom ökad medvetenhet om vilka konsekvenser brand kan få, kunskap om hur man förebygger brand, hur man betar sig vid brand och tillgång till relevanta hjälpmedel för upptäckt, varning, utrymning och släckning.

Den kommunala räddningstjänsten hade 1999 larm till cirka 25 000 bränder, det vill säga 70 bränder per dag. Av dessa var cirka 11 000 i olika byggnader, varav 6 400 i bostäder. Av studier framgår att minst var fjärde bostadsbrand inte leder till räddningsinsats av den kommunala räddningstjänsten. Dessutom inträffar ett stort antal brandtillbud som aldrig rapporteras därför att de släcks i ett tidigt stadium eller för att försäkring saknas.

Varje dag inträffar i genomsnitt cirka 100 bränder i Sverige. 45 villor och 25 lägenheter brandskadas varje dag. Detta motsvarar att samtliga bostäder i exempelvis Örnsköldsvik eller Kungsbacka skulle drabbas varje år. Vart tredje dygn omkommer en människa på grund av brand. Dödsbränder inträffar till övervägande del i hemmen. Medelålders och äldre människor är överrepresenterade i dödsbrandstatistiken. Bostadsbränderna orsakar årligen skador för cirka 1 miljard kronor eller 2,7 miljoner kronor per dag. På företagssidan är motsvarande siffror cirka 2 miljarder kronor per år eller 5,5 miljoner kronor per dag. De totala brandskadekostnaderna bedöms till drygt 4 miljarder kronor per år. Bara kostnaderna för bostadsbränderna motsvarar tre normalvillor om dagen - året om!! Man kan även jämföra kostnaden i sexkilos pulver-släckare som rekommenderas för bostäder. Då får vi 1,3 miljoner pulver-släckare för dessa pengar eller 10 miljoner brandvarnare!

Den ersättning som försäkringsbolagen ger vid skador täcker inte alla kostnader. Kostnader som självrisker, åtgärder på grund av nya myndighetskrav, värdeminskning på grund av ålder, slitage och omoderitet, är i exempel på sådant som kommer till. Det beloppet kan vara ända upp till 50 procent av det vi får i ersättning. Annat som inte täcks av försäkringen och som drabbar många är oersättliga skador av arvegods, fotografier, förlorade marknadsandelar, konkurs, arbetslöshet samt psykiska och fysiska skador.

Brand är alltså ett betydande problem både för de som drabbas och för samhället. Stora ekonomiska belopp och mycket mänskligt lidande skulle kunna sparas.

Mål

Vi ska under perioden 2002-2005 verka för:

- att minska antalet dödsbränder och döda i samband med brand. (År 2000 omkom 106 personer vid 100 bränder)
- att minska antalet storskador (skadekostnad 1,5 miljon)
- att minska totala antalet bränder (Kommunala räddningsinsatser utfördes vid 11 186 bränder i byggnader och 14 374 andra bränder under 1999)
- att antalet räddningsinsatser vid onödiga automatiska brandlarm minskar (31 656 insatser under 1999)
- att systematiskt brandskyddsarbete införs på arbetsplatser
- att brandvarnare installeras och underhålls i alla bostäder
- att fungerande brandsläckningsutrustning finns i alla bostäder
- att alla grundskolebarn får tillgång till brandskyddsutbildning
- att utbildning om brand, relaterad till utbildningens innehåll, ingår som en naturlig del i all gymnasial och eftergymnasial utbildning
- att byggnader med kulturellt värde får ökad brandsäkerhet

Målen ska uppnås genom att det förebyggande programmet förankras inom parternas organisationer och genom:

- att samverkan sker mellan aktörerna
- att statistiken förbättras och görs tillgänglig för att ge ökade kunskaper
- att forskning, utveckling och utbildning bedrivs aktivt

För målgrupperna nedan kan varje ingående organisation ställa upp egna mål och åtgärdsförslag. Detta program styr inte respektive organisations verksamhet.

Målgrupper för vårt arbete:

- Privatpersoner
- Privata företag
- Offentliga verksamheter
- Särskilda grupper i utbildningsväsendet

Organisation, genomförande, utvärdering

Bättre brandskydd är en funktion av ökad medvetenhet om brandrisker, förebyggande åtgärder, relevanta regelverk/hjälpmiddel och utrustning. För att detta ska bli verklighet måste arbetet ske där verksamheten finns. Programmet för ett bättre brandskydd bygger på att samtliga ingående organisationer arbetar efter värdegemenskapen i huvudtanken och omsätter det i aktiviteter i sina egna verksamhetsplaner. Detta utesluter inte samverkan i gemensamma kampanjer. En styrgrupp med rullande ordförandeskap och ledamöter från de ingående organisationerna ansvarar för arbetets fortskridande inom ramen för denna frivilliga samverkan. Gruppen ser årligen över målen i programmet och redovisar dessa till organisationerna innan sommaren. Ordförande för styrgruppen väljs för en mandattid på ett år. Styrgruppens möte hålls i maj-juni. Varje organisation svarar sedan för att omsätta målen till egna aktiviteter i sina verksamheter. Planerade aktiviteter redovisas för styrgruppen. Styrgruppen svarar för samordning/uppföljning av hur varje organisation förverkligar programmet. Den svarar även för att följa upp målen och redovisa resultat. Genomförda och planerade aktiviteter redovisas vid den årliga konferensen i november.

Finansiering

Verksamheten skall vara självfinansierande. Varje organisation står för sina kostnader vad gäller arbetet med programmet, det vill säga arbetstid, kostnader för aktiviteter, resor och utlägg. Styrgruppen kan söka bidrag från olika fonder för att utveckla och följa upp verksamheten.

Källor/litteratur

- Försäkringsbolagens statistik
- Räddningsverkets förslag till brandförebyggande program, 2001
- Dödsbränder 2000, Räddningsverket, I 99-089/01
- Räddningstjänst i siffror, 1999, I 99-082/00
- Räddningstjänst i siffror, 2000, I 99-093/01